

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Jaroslav Brož

Autor/autorka práce: Jakub Zemánek
Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
Název práce: Ježíšův proces v dějinném kontextu
Vedoucí práce: Jaroslav Brož
Rozsah práce: 66 NS, 117 914 znaků

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐		☒	
Práce přináší nové poznatky	☐		☒	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☒		☐	
D. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒		☐	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒		☐	

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Téma, které si Jakub Zemánek zvolil ke zpracování ve své diplomové práci, není snadné. Vyžaduje dobrou exegetickou znalost kanonických pašijových vyprávění, zvládnutí metodiky k rozlišení historického substrátu a teologické strategie jednotlivých autorů, ale také dobrý přehled o historicko-kulturním a společenském prostředí Ježíšovy doby.

Právě těmito otázkami student svou práci začíná poté, co uvedl stručný přehled dějin bádání v daném tématu, což v diplomových pracích nebývá vždy obvyklé. Po krátké kapitole o povaze evangelních pramenů z hlediska jejich historické spolehlivosti Zemánek přistupuje k části hlavní, ve které synoptickým srovnáním a exegetickou analýzou a argumentací prochází jednotlivé kroky Ježíšovy cesty ke smrti na kříži. Zvláštní zmínku student věnuje právním aspektům Ježíšova procesu. Jako doplněk jsou uvedeny některé zmínky o Ježíšově životě, zejména o jeho smrti, v pramenech mimo Bibli, přičemž se ukazuje, že pro studium otázky Ježíšova procesu nejsou příliš relevantní. Pokusem o shrnutí a navrnutí vlastní cesty řešení práce končí. Ocenění si zaslouží také vhodně připojené a pečlivě zpracované přílohy.

Lze konstatovat, že student přistoupil k tématu se zájmem a v jeho práci je patrný smysl pro důkladnost. Pracuje samostatně, zaujímá opatrné postoje. Práce je přehledně členěna, čtenář se neztrácí. Někdy je výklad jen naznačen v několika myšlenkách, ale není dostatečně propracován. Práce jako celek přesto dává dobrý přehled o tématu, i když mnohdy by analýzy a komentáře evangelních úryvků mohly být detailnější a hlubší.

Seznam konzultované literatury je vyvážený, zvláště je třeba ocenit přítomnost základních monografických studií k tématu (Bammel, Blinzler, Brandon, Collella), ale i menších studií, včetně českých (Bílý). Z komentářů jsou zastoupeny jen překlady do češtiny, nicméně např. Brownovo dílo ("The Death of the Messiah") v jistém smyslu konzultaci velkých komentářů nahradí. V závěrečném přehledu bibliografie jsou chybně pod komentáři uvedeny dvě velké encyklopedické řady (NIDB, ABT).

Po formální stránce neshledávám větších nedostatků. V první kapitole ve "Forschungsgeschichte" ovšem postrádáme bibliografické odkazy na díla uváděných autorů. Na str. 53 a 54 chybí odkaz na edici klasických textů (Flavius; Cornelius Tacitus). Na str. 12 ve 3. odst. shora je asi omylem Flaviovo dílo označeno "Židovské války". Tvzení v celém odstavci o domě Annáše a Kaifáše postrádají odkaz na příslušnou literaturu (autor práce si je nemohl vymyslet). Na str. 34 ve 3. odst. shora místo "opisovaný ... distribuovaný ... dopravený" má být správně "opisován ... distribuován ... dopraven". V následujícím odstavci je nesrozumitelná věta: "Pokud se týká Janova evangelia, zdá se být časově více věrohodné než synoptická evangelia".

Upozornění si ještě zaslouží některé věcné nepřesnosti nebo nejasnosti: Na str. 21, k poslední větě: Nemusí být vždy pravidlem, že čím víc se Ježíšovy události stávaly vzdálenějšími, tím víc se teologické zpracování transformovalo fakta. V jakém smyslu autor myslí na "transformování faktů"? - Na str. 27, 3. odst. shora: Bylo by správné ověřit Lietzmannův názor přímo v jeho publikaci, a ne jen prostřednictvím Krolla. - Na str. 37, 2. ř. shora: místo "hebrejskému zákonu" je přesnější výraz "židovskému zákonu". - Na str. 43, 2. odst. shora: výraz "Lukášova inspirace" je příliš mlhavý; bylo by lépe upřesnit, zda se jedná o Lukášem vyhledanou vlastní tradici nebo o jeho redakční práci. - Na str. 44 uvedená struktura Janových pašijí je čerpána z Krolla; ale jejím autorem je ve skutečnosti Ignace de la Potterie; prostřední scéna bičování nemá v evangelním textu výslovné umístění ani "venku", ani "uvnitř". - Na str. 45, konec 2. odst.: Mlčení ostatních tří evangelistů nemusí nutně mluvit proti historicitě epizody s Herodem.

Po shrnutí a vyhodnocení výše uvedených skutečností mohu konstatovat, že Jakub Zemánek své zadání splnil; doporučuji jeho práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

- 1) Vztah dějinnosti a teologie v kanonických evangeliích.
- 2) Význam a spolehlivost J. Flavia a rabínských pramenů pro studium historičnosti Ježíše Krista.

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 30. května 2013

Podpis: